

GNIEC CZĘSTOCHOWSKI

DIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI

OKOCIMSKIE

PIWO
NAJLEPSZE
NAJSMACZNIEJSZE
NA JSZLACHTNIEJSZE.

0180

O podjęcie walki z analfabetyzmem.

Projekt ustawy o likwidacji analfabetyzmu, opracowany przez p. Inspektora W. Kuropatwińskiego.

Przyczyna wielu niedomagań w Polsce jest stosunkowo niski poziom oświaty, brak należytych wykwalifikowanych robotników i rzemieślników w różnych dziedzinach przemysłu, jak również zaniedbany stan gospodarstw rolnych, wskutek ciemnoty włóścian, tonących w 50-ciu procentach w mroczach analfabetyzmu.

Szerzenie oświaty po wsiach i miastach polskich powinno być prowadzone usilnie i systematycznie przez czynniki rządowe, o ile pragnięmy osiągnąć na polu zwalczania analfabetyzmu konkretne wyniki. Dotychczas zagadnienia te na gruncie powiatu Częstochowskiego rozwijane były, jak i w innych miejscowościach na drodze organizowania kursów dla dorosłych na zasadach dobrowolnych zgłoszeń zainteresowanych.

Kilka lat pracy, prowadzonej tą metodą, pomimo finansowania kursów przeważnie ze środków państwowych, nie dało poważniejszych rezultatów, nie dało dlatego, że do kursów wieczorowych dawali się nakłonić zwykłe tacy, którzy już analfabetami, a nawet półanalfabetami nie byli. Natomiast do wyjątków wśród słuchaczy kursów dla dorosłych należeli analfabeci lub półanalfabeci właścivi. To samo zjawisko obserwowano i na kursach dla dorosłych, organizowanych przez Wydział Oświaty Magistratu m. Warszawy w r. 1915, 1916 i 1917. Z przeprowadzona w roku 1922 rejestracja analfabetów i półanalfabetów w powiecie Częstochowskim wykazała, że w wieku od lat 14 ukończonych do lat 21 nieukończonych było: analfabetów zupełnych 3,3 proc., półanalfabetów 4,5 proc., a w wieku od 21 ukończonych i starszych: analfabetów zupełnych 32,5 proc., półanalfabetów 16,6 proc. Ogółem zatem obywateli w wieku powyżej lat 14 w powiecie Częstochowskim w roku 1922 było: analfabetów zupełnych 35,8 proc., półanalfabetów 21,1 proc.

Rejestracja powyższa wykonana

była na zarządzenie p. Inspektora Kuropatwińskiego przez nauczycieli publicznych szkół powszechnych.

W tym stanie rzeczy p. Inspektor szkolny naszego okręgu doszedł do przekonania, że likwidacja analfabetyzmu może nastąpić, o ile chodzi o uwzględnienie nagłości tego zagadnienia, tylko metodą przymusu, stosowanego na mocy obowiązującej powszechnie ustawy.

Projekt ustawy o likwidacji analfabetyzmu w gminach wiejskich i miejskich, wypracowany przez p. inspektora Kuropatwińskiego i przesłany już do p. Ministra Wyznań Religijnych i

Oświecenia Publicznego przedstawia się jak następuje:

Gminy wiejskie.

Art. 1. Ogólne zgromadzenie obywateli gminy wiejskiej, zwolane przez Urząd gminy z inicjatywy Rady gminnej w terminie przynajmniej 4 tygodniowym, licząc od dnia opublikowania zgromadzenia i uznane za prawomocne na zwykłych zasadach, może uchwalić zwykłą większością głosów przymusu likwidacji analfabetyzmu w gminie.

Art. 2. Uchwała zgromadzenia gminnego, wymieniona w art. 1 niniejszej ustawy, nabiera mocy prawnej po zatwierdzeniu jej w trybie zwykłego postępowania przez władze nadzorcze samorządu gminnego.

Art. 3. Celem zrealizowania ustawy niniejszej w gminach wiejskich, po nabraniu mocy prawnej uchwały o przymusie likwidacji analfabetyzmu Inspektor Szkolny powiatowy tworzy Komisję, w skład której wchodzi: a) Inspektor Szkolny lub jego zastępca, jako przewodniczący, b) Starosta powiatowy lub jego zastępca, c) Inspektor samorządu gminnego, d) Prezes po-

wiatowej Rady szkolnej, e) 2 nauczycieli publicznych szkół powszechnych mianowanych przez Inspektora szkolnego, f) 2 nauczycieli publicznych szkół powszechnych, wybranych przez ogólne zgromadzenie nauczycieli na konferencji powiatowej, którą w miarę potrzeby winien zwołać inspektor szkolny, g) 2 członków Sejmiku powiatowego, poleconych przez Wydział powiatowy sejmiku.

Art. 4. Mandaty członków Komisji wiejskiej (art. 3) trwają tak długo, jak długo trwają ich funkcje w powiecie.

Art. 5. Odwołanie członków, wymienionych w art. 3 pod lit. e i f może nastąpić przez Inspektora szkolnego za zgodą Starosty, a członków, wymienionych pod lit. g, przez Starostę za zgodą Inspektora szkolnego.

Art. 6. Komisja (art. 3) działa zgodnie z regulaminem, opracowanym i zatwierdzonym przez nią na pierwszych posiedzeniach organizacyjnych.

Art. 7. Komisja, raz ukonstytuowana zgodnie z art. 3 niniejszej ustawy, obejmuje swoją działalnością wszystkie gminy w powiecie, które uchwały likwidację analfabetyzmu na swoim terenie.

Art. 8. Celem spełnienia specjalnych zadań, Komisja (art. 3) może wyznaczyć przynajmniej 3-osobowe wydziały wykonawcze, działające w myśl opracowanych przez Komisję instrukcji.

Art. 9. Komisja (art. 3) lub jej wydział (art. 8) prowadzi rejestrację i ewidencję analfabetów i półanalfabetów.

Art. 10. Za analfabetów należy uważać tych obywateli obojga płci, którzy nie umieją wcale ani czytać, ani pisać w języku ojczystym. Znajomość liter nie uważa się jeszcze za umiejętność czytania.

Art. 11. Za półanalfabetów należy uważać tych obywateli, którzy umieją, choć niewprawnie czytać, ale nie umieją samodzielnie napisać zdania proste. Umiejętność złożenia podpisu swego nazwiska, bez umiejętności napisania dowolnego wyrazu, nie może się uważać za umiejętność pisania.

Art. 12. Organem powołanym do ustalenia analfabetyzmu lub półanalfabetyzmu jest kierownik szkoły (tego obowodu szkolnego, w obrębie którego mieszka podejrzany o analfabetyzm obywatel).

Art. 13. Obywatel, podany za analfabeta lub półanalfabeta przez kierownika szkoły, może się odwołać do Komisji, składającej się z osób, wymienionych w artykule 3 pod literami a, e i f, której orzeczenie jest ostateczne.

Art. 14. W razie uchwalenia w myśl art. 1 przymusu likwidacji analfabetyzmu w gminie winien inspektor szkolny zorganizować w tej gminie sieć kursów wieczorowych, których program zakreśla Komisja, wymieniona w art. 3 niniejszej ustawy.

Art. 15. Środki na prowadzenie kursów dla dorosłych analfabetów winien dostarczyć Sejmik powiatowy, który prócz zwykłych swim corocznie przewidywanych w swoim budżecie na zwalczanie analfabetyzmu, korzysta może i z innych źródeł finansowych na pokrycie wydatków, związanych z akcją oświatową.

Art. 16. W wypadkach, kiedy liczbę zgłoszeń gmin o likwidację analfabetyzmu przekracza finansowa możliwość Sejmiku, kolejność likwidacji analfabetyzmu w powiecie ustala Komisja, przewidziana w artykule 3, w porozumieniu z Wydziałem powiatowym.

Art. 17. Przymus wyzbycia analfabetyzmu obejmuje obywateli obojga płci w wieku od lat 14 ukończonych do lat 45 nieukończonych.

Art. 18. Obywatela analfabeta lub półanalfabeta, zamieszkałego w gminie, objętej przymusem likwidacji analfabetyzmu, zapisywani są z urzędu na kursy wieczorowe, na których nauka trwa normalnie od 15 listopada do 15 marca przynajmniej po 6 godzin tygodniowo.

Art. 19. Wydział wykonawczy (art.

Kto ponosi winę za wzrost drożyzny?

Sensacyjne oświadczenie min. przemysłu i handlu.

Warszawa. — Polska agencja publicystyczna uzyskała u ministra przemysłu Kwiatkowskiego następujący wywiad w sprawie poziomu cen w Polsce:

Poziom cen w Polsce w wielu wypadkach nie wynikał z nieumiejętności, lecz z konieczności, przyczyniając się dość dowolnie tendencją zwykłą, wielokrotnie bez uzasadnienia i konieczności gospodarczych.

Przy badaniach, które prowadzi obecnie ministerstwo przemysłu, ujawniają się gdzieś niemyślnie stosunki. W jednym przedsiębiorstwie przemysłowym, gdzie zatrudnia się dwóch urzędników pełniących identyczne funkcje, jeden pobiera dziesięciokrotnie wyższe pobory od drugiego bez specjalnego uzasadnienia. Zjawisko to nie jest odosobnionem.

W przedsiębiorstwach, które przechodziły i przechodzą ciężki kryzys, w których brak gotówki na najniezbędniejsze wydatki, opłacane są zarządy tych przedsiębiorstw jeszcze i dzisiaj nadmiernie. Muszą być podjęta reorganizacja produkcji i obiegu towarów w najbliższym czasie.

W nowo opracowanym statucie mi-

nisterstwa przemysłu i handlu przewidziany jest referat, czuwający nad postępowaniem reorganizacji produkcji.

Ponadto ministerstwo kończy projekt ustawy o komisji badania warunków produkcji i kosztów własnych. Komisja ta oprze się na uprawnieniach, które jej da między innymi nowa ustawa przemysłowa, co do możliwości badania statystyki produkcji kosztów własnych w różnych przedsiębiorstwach.

Niski poziom cen wewnątrz kraju sprowadzi nie tylko poprawę położenia najszerzej rzesz pracowników, ale zarazem będzie najlepszą ochroną dla samej produkcji przed zagraniczną konkurencją, oraz stanie się największą siłą ekspansji gospodarczej polskie go handlu na zewnątrz.

W Polsce ceny hurtowe a szczególnie detaliczne: wzrastają w niektórych dziedzinach powyżej parytetu europejskiego. Obecnie opłaca się sprowadzać żyto i wleprzowinę z Węgier. W tym stanie rzeczy rząd widzi się zmuszonym poprzeć usiłowanie sprowadzenia tych produktów do Polski, tak, jak to miało miejsce z żytem przed kilku tygodniami.

Po zwycięstwie Polski w Genewie. Minister Zaleski o sytuacji

Genewa. — Wczoraj o godzinie 4-tej po południu p. minister Zaleski przy mował u siebie członków delegacji polskiej i przedstawiciele prasy, przyczem wygłosił do zebranych przemówienie, w głównych zarysach, następujące treści:

Na wstępie minister podkreślił, że nie należy zapominać, iż Polska nie zrzeka się stałego miejsca w Radzie Ligi. Odpowiednie zastrzeżenie zostało w tym względzie zrobione i figuruje w protokołach komisji reorganizacyjnej Rady Ligi.

Ze względu na specjalnie doniosłą rolę polityczną Polski w kształtowaniu się międzynarodowych stosunków europejskich, uznana została konieczność stałej współpracy w Radzie Ligi. Postulat równocześnie wejścia Polski i Niemiec do Rady Ligi został efektywnie zrealizowany; nie odbyło się ani jedno posiedzenie Rady Ligi z udziałem Niemiec i bez udziału Polski. Dla zrealizowania tego dążenia polskiego zmieniona została dotychczasowa procedura wyboru na Zgromadzeniu, ustalona kilkoletnią praktyką.

Wybranie Polski jako jedynego państwa reelekcyjnego jest podkreśleniem

specjalnej roli w świecie, podkreślenie tem ważniejszym, iż zostało ono dokonane nie na mocy kompromisu między wielkimi mocarstwami, lecz w rezultacie wolnych wyborów całego świata reprezentowanego na Zgromadzeniu Ligi. Wielkie to zwycięstwo, jakie Polska odniosła dziś, nakłada jednak na kraj nasz bardzo poważny obowiązek: z jednej strony żądamy Polsce możliwość bronięcia jej interesów w Radzie Ligi, z drugiej zaś strony włożono na nią obowiązek czuwania jako państwa szczególnie do tego powołanego nad porządkiem świata oraz nad rozwojem i ugruntowaniem idei pokoju, której służyć powinna Liga Narodów.

Mam nadzieję, że tak, jak rząd obecny, który zdecydowany jest ze wszystkich swoich sił wzmocnić ideę pokoju w Europie, tak też i opinia polska, a w szczególności jej najsilniejsza, najwyższa wyrazićca prasa, zrozumie głębokie znaczenie dnia dzisiejszego.

Po ministrze Zaleskim przemawiał sen. Posner, który podkreślił historyczne znaczenie dnia dzisiejszego dla Polski.

—(X)—

„Książę Zilah”. Najnowszy dramat literaturoznawczy, wytwórni „Aubert”. Scenariusz na fotografii przedstawia „Ranek małżeństwa Marsy” (gra ją sławna artystka France Dhal) z „Książęciem Zilah”, (granym przez art. Missiro). Film reżyserowany we Florencji, w wspaniałych pałacach i na placach tego miasta.

8) Komisji, wymienionej w art. 3 niżej ustawy, mocen jest w wypadkach specjalnego upośledzenia umysłowego zwolnić obywatela od obowiązku uczęszczania na kursy.

Art. 20. Komisja, wymieniona w art. 3, ma prawo zwolnić obywatela od obowiązku uczęszczania na kursy z powodów, które uzna za ważne.

Art. 21. Nieobecność na nauce, nieusprawiedliwiona powodami, uznawanymi za ważne przez Komisję wymienioną w art. 3 lub jej wydział wykonawczy (art. 8), karana jest grzywnami od 50 groszy do 10 zł. za każdy dzień nauki opuszczonej bez usprawiedliwienia.

Art. 22. Kary za opuszczenie nauki nakłada specjalny wydział wykonawczy, wyłoniony z Komisji, wymienionej w artykule 3-cim niniejszej ustawy.

Art. 23. Instancją odwoławczą z terminem 2-tygodniowym, licząc od dnia wręczenia pisemnego orzeczenia karnego wydziału wykonawczego, jest Komisja, wymieniona w art. 3, której orzeczenie jest ostateczne.

Art. 24. Kary, nałożone przez Komisję lub jej wydział wykonawczy ściga Urząd gminny.

Art. 25. Sumy, ściągnięte tytułem kar, przekazuje się do dyspozycji Komisji, wymienionej w art. 3.

Art. 26. Sumy, o których mowa w art. 25 o ile nie są ściągnięte z winnych w ciągu 6 miesięcy, licząc od dnia ogłoszenia orzeczenia karnego w Urzędzie gminnym, stają się długiem gminy przed Komisją (art. 3), za który odpowiedzialna jest gmina solidarnie i na pokrycie którego w najbliższym okresie budżetowym winna być wstawiona do budżetu gminnego odpowiednia suma.

Art. 27. Gmina, przejawywszy na siebie po 6 miesiącach nieściągalności dług winnego, nie pozabawia się prawa dochodzenia swych strat na winnym.

Gminy miejskie.

Art. 28. Rada miejska przy obecności zwykłego quorum może uchwalić zwykłą większością głosów przymus likwidacji analfabetyzmu w mieście.

Art. 29. Uchwała Rady miejskiej, wymieniona w art. 28 niniejszej ustawy, nabiera mocy prawnej po zatwierdzeniu jej w trybie zwykłego postępowania przez władze nadzorcze samorządu miejskiego.

Art. 30. Celem zrealizowania ustawy niniejszej w gminie miejskiej po nabraniu mocy prawnej uchwały o przymusie likwidacji analfabetyzmu Inspektor szkolny powiatowy, ewentualnie inspektor szkolny danego miasta tworzy Komisję, w skład której wchodzi: a) Inspektor szkolny powiatowy, ewentualnie Inspektor szkolny danego miasta, lub jego zastępca, jako przewodniczący, b) Prezydent, ewentualnie jego zastępca lub Burmistrz miasta, c) Ławnik Magistratu wydziału szkolnego, d) Prezes miejskiej ewentualnie powiatowej Rady szkolnej, e) 2 kierowników, ewentualnie nauczycieli publicznych szkół powszechnych, mianowanych przez Inspektora szkolnego, f) 2 nauczycieli, wybranych na miejskiej konferencji nauczycielskiej, którą w miarę potrzeby winien zwołać Inspektor szkolny, g) 2 radnych miasta, poleconych przez Magistrat.

Art. 31. Mandaty członków Komisji miejskiej trwają tak długo, jak długo trwają ich funkcje w mieście.

Art. 32. Odwołanie członków, wymienionych w art. 30 pod lit. e i f może nastąpić przez Inspektora szkolnego za zgodą Prezydenta lub Burmistrza miasta, a członków, wymienionych w art. 30 pod lit. g przez Prezydenta lub Burmistrza za zgodą Inspektora szkolnego.

Art. 33. Artykuły 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 17, 19, 20, 21, 22, 23 i 25 przy uwzględnieniu w tekstach tych artykułów powołania się na art. 30 za miast art. 3, artykuł 15 ze zmianą w tekście Sejmiku powiatowego na Radę miejską, artykuł 18 ze zmianą w tekście czasu od 15 listopada do 15 marca na czas od 1 października do 30 kwietnia, artykuł 24 ze zmianą w tekście Urzędu gminnego na Magistrat i wreszcie artykuł 27 niniejszej ustawy mają zastosowanie i do gmin miejskich.

Art. 34. W razie uchwalenia likwidacji analfabetyzmu w mieście Kom-

Wszystkim uczestniczącym w smutnym obrządku pogrzebowym odprowadzenia na miejsce wiecznego spoczynku

4 + p.

z naszego najukochańszego i nieodzwanego syna

JANUSZKA

składamy tą drogą najserdeczniejsze „Bóg zapłać”, a zwłaszcza państwu: Skrzywaninom. Grabzykom. Goszewiatnikom za okazane nam „współczucie i troskę w tak ciężkiej i bolesnej dla nas chwili

CZARNECCY.

sja, wymieniona w art. 30, łącznie z Magistratem opracowywa program likwidacji analfabetyzmu z tem zastrzeżeniem, że okres tej likwidacji nie przeciągnie się dłużej ponad lat 5.

Art. 35. Sumy, które nie zostały ściągnięte z winnych opuszczania nauki obowiązkowej w ciągu 6 miesięcy, licząc od dnia zgłoszenia orzeczenia karnego w Magistracie, stają się długiem gminy miejskiej przed Komisją, wymienioną w art. 30 niniejszej ustawy, za który odpowiedzialna jest gmina solidarnie i na pokrycie którego w najbliższym okresie budżetowym winna być wstawiona do budżetu miasta odpowiednia suma.

Art. 36. Ustawa niniejsza rozciąga się na całą Rzeczypospolitą Polską.

Art. 37. Ustawa niniejsza nabiera mocy prawnej z dniem ogłoszenia jej w „Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej”.

Powyższy projekt ustawy o przymusowym nauczaniu analfabetyzmu, opracowany przez Inspektora szkolnego okręgu Częstochowskiego, który już od lat 26-ciu pracuje na niwie pedagogicznej, a od zarania naszej państwowości pozostaje na stanowisku Inspektora Szkolnego, niewątpliwie spotka się z przychylnym potraktowaniem przez p. Ministra Oświaty i w najbliższej przyszłości uzyska sankcję prawną. Od wprowadzenia tej ustawy w życie zależy nasza przyszłość, jako kulturalnego narodu.

R...

TELEGRAMY

Ostre zarządzenia w Trjeście.

Rzym. Prefekt Trjestu wydał rozporządzenie, według którego wszystkie zgromadzenia uliczne ponad 5 osób są zakazane. Wszystkie teatry i lokale rozrywkowe aż do odwołania mają być zamknięte. Wszystkie restauracje muszą być zamknięte o godzinie 8-jej wieczorem.

Ciekawe opinie Pangalosa

Ateny. — Współpracownik jednego z dzienników ateńskich miał sposobność rozmawiać z b. dyktatorem Pangalosem w więzieniu na Krecie. Pangalos, oświadczył, że obecne położenie w Grecji jest tego rodzaju, że jedynie Condylisa może utrzymać w kraju porządek. Upadek Condylisa doprowadziłby do anarchii i wojny domowej. Pangalos spędza czas w więzieniu na studjowaniu dzieł historycznych i filozoficznych i na opracowywaniu swiego pamiętnika.

Niemcy chcą porozumienia z Polską

Sensacyjne oświadczenie Stressemanna

Genewa. — W sferach politycznych jest żywo komentowane oświadczenie min. Stressemanna, złożone wczoraj w nocy przedstawicielom prasy niemieck-

kiej. Minister niemiecki stwierdził, że wobec wystąpienia Polski, która głosowała za przyznaniem Niemcom miejsca w Lidze Narodów, Niemcy musiały odpowiedzieć analogicznym gestem kurtuazyjnym.

Na zakończenie swego wywiadu, min. Stressemann złożył oświadczenie, że Niemcom jest łatwiej dojść do porozumienia nawet z wczorajszymi wrogami, niż z pewnem odłamami nieprzejednanej opinii wewnątrz kraju.

Min. Stressemann miał oczywiście na myśli nacjonalistów niemieckich, którzy nie mogą się pogodzić z faktem, że Polska otrzymała miejsce w Radzie Ligi Narodów i że przedstawiciel Niemiec za tem głosował.

Bataljon meksykański wycięty przez Indian.

London. Z Meksyku donoszą, że bataljon meksykański, wysłany przeciw indyjskiemu szczerpowi Yakai, dostał się do zasadki i został prawie całkowicie zniszczony.

Wyprawa wojskowa pozostawała w związku z uprowadzeniem Obregona przez Indian.

London. Wedle doniesień z Meksyku powstanie Indian w prowincji Sonora przybrało groźne rozmiary i przerzuciło się także na prowincję Gosyama. Indianie niszczą wsie i osady na terenie objętym powstaniem.

Ekspedycje wojsk rządowych są w ciągłych walkach z Indianami.

Rozstrzelanie Tkaczenki

Moskwa. — Otrzymało tu wiadomość, że władze rumuńskie rozstrzelały komunistę Pawła Tkaczenkę, współpracownika wydziału wykonawczego międzynarodówki komunistycznej, arestowanego przed miesiącem w Jasach. Wiadomość ta wywołała w socwicekif sferach komunistycznych wielkie wrażenie — sfery te bowiem przekonane były, że życiu Tkaczenki nie nie zagraża i że będzie wydalony poza granice Rumunii. Stowarzyszenie komunistów Besarabskich i rumuńskich w Moskwie odbyło specjalne posiedzenie, na którym wygłoszono mowy protestacyjne, a radą komisarzy ludowców uchwalili treść noty protestacyjnej, z którą zwrócili się do rządu rumuńskiego komisarzaj ludowy spraw zagranicznych. Wraz z Tkaczenką rozstrzelano dwu innych agentów między narodówki sowieckiej Goldsteina i Filipescu.

Zwiększenie kredytów dla rzemiosł

Warszawa. Dyrekcja P. K. O. zgodziła się na wyekszczenie kredytów przyznanych na potrzebę rzemiosł do 5 milionów zł. Z kwoty powyższej b. Kongresówka i Kresy Wschodnie mają otrzymać 2 miliony złotych, województwo Śląskie i b. zabór pruski milion, 4 województwa małopolski 1.200.000, a żydowskie organizacje rzemieślnicze 800.000 zł.

Dyrekcja ma w najbliższym czasie

rozesłać promesy z dokładnymi szcze gółami, co do warunków otwarcia kredytu. Obecnie toczą się jeszcze układy z przedstawicielami organizacji rze mieślniczych, w sprawie zapewnienia tanioci i dostępności tego kredytu dla poszczególnych rzemieślników.

Niemia obaw o aprowizację kraju

Warszawa. Główny urząd statystyczny zakończył obecnie powtórne obliczenie wyniku tegorocznych zbiorów. Na razie jest to jeszcze obliczenie prowizoryczne, z którego okazuje się, że zbiór pszenicy wynosi w tym roku 13,573,000 kwintali, żyta 52,346,000 kwintali, owsa 16,057,000, owsa 33,003,000 kwintali. W stosunku do zbiorów zeszlorzecznych, zbiór pszenicy stanowi 87 proc., żyta 80 proc., ponieważ jednak rok ubiegły był rokiem dobrych urodzajów, więc niema w tej różnicy nic specjalnie groźnego. Zbiory tegoroczne jakkolwiek niższe od zeszlorzecznych, to jednak nie odbiegają od zbiorów przeciętnych ostatnich kilku lat. Obawy o niemożność zaaprowizowania kraju być nie powinno, tembardziej, że dość pomyślnie przedstawia się urodzaj ziemniaków, który wynosi około 247 milionów kwintali.

Akt łaski Marszałka Piłsudskiego

dla 16 pułku piechoty.

Warszawa. Jak wiadomo, drugi batalion 16 p. p., stacjonowanego w Tarnowie, w następstwie tragicznych zajęć listopadowych w Krakowie, za to, że dał się rozbroić, został rozwiązany.

Dowództwo pułku zwróciło się z początkiem bieżącego roku do ministra spraw wojskowych z prośbą, popartą przez inspektora 4 armji, oprzywrócenie rozwiązanego batalionu. W motywach prośby dowództwo pułku podniosło, że nie można czynić odpowiedzialnym całego pułku za postawę poszczególnych osób, w skład jego wchodzących.

Obecnie Marszałek Piłsudski, jako minister spraw wojskowych, przywrócił rozwiązany batalion, jednak umotywowanie odnośnego rozkazu nadaje temu aktowi specjalny charakter, gdyż po raz pierwszy zawiera określenie stanowiska p. Marszałka wobec znanej postawy drugiego batalionu 16 p. piechoty w tragicznych dniach listopada.

Oto jak brzmi rozkaz Marszałka Piłsudskiego:

„W uwzględnieniu prośby dowódcy 16 p. p., popartej przez pana generała oraz inspektora armji Nr. 4, przywracam II baon 16 p. p., rozwiązany w następstwie zajęć w dniu 6 listopada 1923 r. w Krakowie.

Motywy, przedstawione przez dowódcę 16 p. p. nie stanowią dostatecznej podstawy do zmiany wydanego w swoim czasie rozkazu, wojsko bowiem jest organizmem zbiorowym, którego części ponosić muszą solidarnie odpowiedzialność poszczególnych, wchodzących w ich skład osób.

Uznając jednak, że 16 p. p. odcierniał już nałożoną nań karę i swoją działalnością zmazał ciężką na nim plamę”.

Delegacja osadników u Marsz. Piłsudskiego

Wilno. Wczoraj wyjechała z Wilna do Druskiennik delegacja z ramienia związku osadników wojskowych w osobach: kapitana rezerwy Józefa Feli i porucznika rezerwy Kazimierza Longa. Delegaci zostali przyjęci przez bawącego w Druskiennikach na wypoczynku ministra spraw wojskowych Marszałka Piłsudskiego. — Marszałek przyjął delegację bardzo uprzejmie i obiecał przychylnie rozpatrzyć sprawy, wysunęte przez związek osadników wojskowych.

Bolszewickie samoloty nad Polską

Wilno. — W okolicach maasteczka Krawiec nad Uszą spostrzeżono samolot sowiecki, który dokonał kilkakrotnego przelotu nad okolicą. Następnie samolot skierował się na linię graniczną dokonując najwidoczniej obserwacji naszych placówek. Według opinii wojskowych przeloty samolotów sowieckich, które ostatnio wydarzają się coraz częściej mogą mieć na celu badanie terenów dla ułatwienia przekraczania granicy przez agentów wywiadowczych.

WSZYSTKIE SZKOŁY!
WSZYSTKA MŁODZIEŻ SZKOLNA!

KUPUJE
zeszyty szkolne, bruljony,
dzienniki uczniowskie i t. p.
MATERJAŁY PISEMNE

w Sklepie „GOŃCA”

II Aleja Nr. 26. Tel. 50.

CENY NISKIE — GATUNKI DOBROWE.

OBSŁUGA SZYBKA I DOKŁADNA.

Żądania urzędników państwowych.

Warszawa. Wczoraj wieczór odbyła się konferencja poszczególnych kół stowarzyszeń przy rozmaitych urzędach i władzach, znajdujących się w Warszawie. — Na posiedzeniu tem przyjęto w sprawie uposażenia urzędników następującą rezolucję:

Zebrań w dniu 16 września 1926 r. przedstawiciele kół warszawskich Stowarzyszenia urzędników państwowych uznają za niecierpiące zwłoki wydatne podniesienie plac urzędniczych. Proszą rząd tudzież Sejm o energiczne ściganie obowiązujących podatków i powzięcia decyzji, celem podwyższenia oraz podniesienia plac urzędniczych do wysokości do chodów państwowych, o równomierniejsze objęcie społeczeństwa świadczeniami na rzecz państwa, realnej wartości tych plac z drugiej połowy 1925 r.

Druga rezolucja w sprawie pragmatyki urzędniczej brzmi: Zebrani uważają za niezbędne jak najrychlejsze zakończenie stanu przewlekłej reorganizacji urzędów i redukcji urzędników, oraz bezwzględne go wykonywania ustawy o państwowej służbie cywilnej w zakresie stabilizacji i obiektywnego traktowania urzędników, jako personalu pracującego dla państwa, niezależnie od zmian politycznych w ciach rządzących.

Katowice. Wczoraj w Katowicach od był się wiec urzędników państwowych, samorządowych i komunalnych w przedmiocie postulatów urzędniczych. Po referatach uchwalono rezolucję, w której żądano: zrównania plac urzędników z poborami oficerów, stabilizacji urzędników, zniesienia zakazu awansów, odpowiedniej opieki lekarskiej, zwrotu opłat szkolnych za dzieci urzędników państwowych i przyznania wszystkim śląskim urzędnikom pełnego dodatku śląskiego, wszczęcia zniesienia podatku samorządowego od uposażeń.

Z dnia

Narobił rumoru w prasie
List eks-premjera Grabskiego
O tem, jak różni posłów
Na wszystkie strony ten... tego...

Zato, że Byrki i Zbirki,
Zbierali ziarnka do miarki,
Teraz nam szwedzkie konsorcjum
Robi zapalki—bez siarkil

Ac.

KRONIKA.

— Ke Biskup Krynicki w Kaliszu. Jak się dowiadujemy, sufragan diecezji kujawsko-kaliskiej, J. E. ks. Biskup Krynicki, którego dawniejszą rezydencją była Częstochowa, osiadł na stałe w Kaliszu i rezydencję otrzyma w gmachu Kolegiaty Kaliskiej.

— Inspekcja kolei. Przybył do naszego miasta prezes warszawskiej dyrekcji kolejowej inż. Bieniecki, który odbywa inspekcję całej linii kolejowej w związku z dającym się odczuwać brakiem wagonów towarowych.

Należy oczekiwać, że w wyniku inspekcji Dyrekcja kolejowa ureguluje należycie sprawę transportu, która to kwestja, jak już podnosiliśmy, jest obecnie wprost palącą w Częstochowie zwłaszcza w stosunku do potrzeb wielkiego przemysłu.

— Kwęsta na warsztaty pracy dla inwalidów wojennych. Dnia, w niedzielę, dnia 19 września b. r. odbędzie się na ulicach naszego miasta kwęsta uliczna na rzecz zasilenia funduszów na warsztaty pracy dla inwalidów Wojennych w Częstochowie.

Niechaj dziś każdy złoży choć drobną ofiarę na tych, którzy w obronie Ojczyzny i szczytnych idei narodowych przelali swoją krew i złożyli swoje zdrowie.

Staraniem Zarządu Pow. Koła Zw. Iuw. Wojen. w Częstochowie z dn. 15 sierpnia b. r. został uruchomiony szkolny warsztat introligatorski dla inwalidów i sierot po poległych.

Mając jeszcze pewne braki w mazykach, które pragniemy uzupełnić w najbliższym czasie tą drogą zwracamy się do społeczeństwa z gorącą prośbą o poparcie i pomoc w naszych dążeniach.
Zarząd Zw. I. W.

Kursa Maturalne i Uzupełniające

w zakresie Klas 6 i 4-ch podają do wiadomości zainteresowanych, że lekcje rozpoczną się dnia 1 października b. r. Dalsze zapisy są przyjmowane od godz. 6 do 8 wiecz. w gmachu Męskiego Seminarjum Nauczycielskiego.

W sprawie drożyzny węgla

w Częstochowie

Dlaczego cena węgla wzrosła z 4 zł. 20 gr. do 4 zł. 80 gr. za korzec?

Od tygodnia cena węgla w Częstochowie we wszystkich składach detalicznych wzrosła z 4 zł. 20 do 4 zł. 80 gr. za korzec. Ta szalona podwyżka węgla nie posiada należytego umotywowania, to też budzi wielkie rozgorczenie wśród szerokiej sfer ludności. W związku z tą sprawą zgłosił się do Redakcji naszego pisma p. Jan Gorzelak, który wyjaśnił nam bliżej powody gwałtownej i nadmiernej podwyżki cen węgla.

Oto przed tygodniem skład węgla Kozłakiewicza (róg ul. Kościuszki i Piotrowskiej) razem z wagą do wzięcia węgla z rampy sprzedany został za 6,000 zł. kupcom żydowskim, którzy w porozumieniu z innymi składnikami węgla podnieśli tak szalenie ceny. Gdy przedsiębiorcy węglowi pp. Morawski i Smoczarski chcieli sprzedawać

węgieł wprost z rampy kolejowej po 3 zł. 80 gr. za korzec, skład przy ul. Kościuszki nie chciał za zwykłą opłatą węgla tego ważyć. A dodać należy, iż wagi do ważenia węgla razem z turlankami znajdują się tylko 2 w całym mieście: w dawnym składzie Kozłakiewicza i w składzie firmy B. Ryłskiego.

Główną więc przyczyną podrożenia węgla w hurcie od 3,80 do 4,20 zł. a w detalu od 4,20 do 4,80 zł. zdaniem naszego informatora, jest spekulacja nowonabywców składów węgla z wagą przy ul. Kościuszki, którzy obecnie pragną sumę 6000 zł. zapłaconą za skład i wagę ściągnąć z konsumentów węglowych.

Wobec powyższych rewelacji byłoby rzeczą pożądaną, aby miarodajne czynniki zainteresowały się bliżej sprawą kalkulacji cen węgla w Częstochowie.

— Uroczystość harcerska.

Dnia 19 b. m. o godz. 8 1/2 rano w kościele św. Jakuba odprawione będzie nabożeństwo z okazji rozpoczęcia roku harcerskiego, a po południu o godz. 5 w sali Stow. Kupców Polskich III Aleja Nr. 54—wieczorek harcerski, o czym powiadamia Koło przyjaciół i sympatyków miejscowa komenda, zapraszając zarazem do wzięcia udziału w uroczystości.

— Nadzwyczajne zebranie ogólnie-rzemieślników.

Dziś, w niedzielę, o godz. 5 po poł. w lokalu własnym (I Aleja 9) odbędzie się nadzwyczajne ogólne zebranie członków Stowarzyszenia Rzemieślniczo-Przemysłowego.

— Ogólne zebranie akademików. W poniedziałek, dn. 20 bm. o godz. 4 po poł. w lokalu „Lutni“ (III Aleja 54) odbędzie się doroczne walne zebranie Częstochowskiego Koła Akademików.

— Tow. Pszczelnicze powstaje w Częstochowie. Staraniem miejscowych pszczelarzy tworzy się Okręgowe Towarzystwo Pszczelnicze powiatu Częstochowskiego, mające na celu zrzeszenie się wszystkich pszczelarzy, propagandę i rozwój pszczelnictwa w powiecie. Zebranie organizacyjne Okręgowego Towarzystwa Pszczelniczego powiatu Częstochowskiego odbędzie się w niedzielę dnia 3-go października b. r. o godzinie 3-iej po południu w lokalu Związku Ziemiaków w Częstochowie ul. Kilińskiego Nr. 3 (Syndykat Rolniczy Częstochowski).

Wszyscy pszczelarze, miłośnicy hodowli pszczoł i sympatycy proszeni są o przybycie.

Po wszelkie informacje można zgłaszać się codziennie do p. Józefa Fiućka, ul. Gen. Dąbrowskiego 6, od godz. 4-ej do 6-iej po poł. lub u p. Tadeusza Wiewiórowskiego, ul. Kościelna 15 o tej samej porze.

— Bieg okrężny „Gońca Częstochowskiego“. Doroczny bieg okrężny „Gońca Częstochowskiego“ o nagrodę przechodnią i nagrody indywidualne odbędzie się w niedzielę, dn. 26 b. m. Warunki i szczegóły biegu podamy w jednym z najbliższych numerów naszego pisma.

Wszyscy sportowcy stowarzyszeni, zamierzający stanąć do biegu okrężnego, winni z wczasu przygotować się odpowiednio.

W dniu 21 b. m. o godz. 7 wieczorem w Sali Straży Ogniowej odbędzie się

ODCZYT

O. Hankiewicz a misjonarza z Afryki.

Odczyt będzie uroczajony przezroczeniami. O liczny udział uprzejmie proszą Sodalicja Klawerjańska.

śnieżne. W drugiej połowie grudnia aż do świąt Bożego Narodzenia, umiarowane chłody przy silnych opadach śnieżnych. W końcu grudnia temperatura podniesie się, odwilż.

Obecnie czytelnicy mają już możliwość sprawdzenia trafności pierwszej części tych przepowiedni.

— Programy gimnazjów państwowych. W „Dzienniku Urzędowym“ min. W. R. i O. P. z dnia 1 września r. b. znajduje się rozporządzenie p. ministra wyznaj. rel. i oświecenia publicznego w sprawie programów gimnazjów państwowych z dnia 3-go lipca 1926 r.

Z rozporządzenia tego wynika, że ministerium ustanowiło nową redakcję programów gimnazjum wyższego. „Nie są to nowe programy, — czytamy w rozporządzeniu — lecz programy dotąd obowiązujące, z których usunięte zostało przedawanie materiału naukowego.“ Ustalono w ten sposób i ogłoszono w osobnej broszurze obowiązują w gimnazjach państwowych od 1-go września 1926 r.

Znamienne jest, że rozporządzenie w sprawie tak ważnej dla organizacji roku szkolnego, jak programy z dnia 3-go lipca ogłoszono dopiero 1-go września; znamienne jest również, że nowe programy, które mają obowiązywać już od 1-go września r. b., do dnia dzisiejszego do szkół jeszcze nie dotarły.

— Tylko 30 groszy! Tylko 30 groszy kosztują pięknie wydane książeczki z powiatka m. M. H. Szpyrkówny, ilustrowane przez prof. Bartłomiejczyka, napisane o gniazdach i gnieździach, a rozprzedawane na dochód funduszu zawodowego kształcenia starszych gnieździaków.

Ten sposób od leż się powstrzymać, kiedy się czyta np. historię o Janku, Marcysiu i Wiktorze. Mistrzowski jest epilog, kiedy osmnastoletni Janek—legionista wykorzystuje swój krótki urlop na uporażkowanie swoich rodzinnych interesów“.

Powiatka ta i teje podobne, oparte o przedzia gniazd, nawiązują nader sympatycznie i zainteresowanie między społeczeństwem a Towarzystwem Gniazd Sierocych.

Zamieszczono obok rachunkowe wykazy malują, jak duża robotę zrobili już gniazda. Książeczki sprzedawane są po 30 groszy, a w celach propagandowych rozsyłane są darmo z wiozonym czekiem na P. K. O. Nr. 2130, z takim prostym wyrachowaniem, że kto je odczyta, naprawdę zainteresuje się instytucją i nie 30 groszy, a większą — w miarę możliwości — ofiarę przesyła na gniazda sierocie.

Strasne samobójstwo.

Na cmentarzu św. Rocha starzec poderżnął sobie gardło, poprzecinał żyły u rąk i następnie wbił ostre żelazo w brzuch.

W ub. piątek pomiędzy godz. 10 a 11 przed poł. robotnik browaru Szwedego, 62 letni Matczak Augustyniak (Nowa 48) usiłował w okropny sposób pozbawić się życia. Augustyniak, jako chory, wyszedł z domu, aby udać się do ambulatorjum Kasy Chorych. Zamiast do ambulatorjum poszedł jednak na cmentarz św. Rocha i tutaj postanowił położyć kres swemu życiu. W tym celu wyostrozonym i wykłepanym kawałkiem kosy czy jakiegoś płaskiego żelaza poderżnął sobie gardło i następnie poprzecinał żyły u obu rąk, widząc jednak, że śmierć nie następuje szybko, wbił sobie ostre w brzuch.

Plwającego się w strumieniu krwi zauważył grabarz, który zawiadomił go wypadku policję. Po udzieleniu pierwszej pomocy przez felczerza Kowalka policja przewiozła nieprzytomnego Augustyniaka do szpitala Panny Marii, gdzie walczy ze śmiercią.

Jak można wywnioskować ze słów desperata, które zdołał wyszeptać, przyczyną rozpaczliwego czynu była chorowość, oraz obawa przed zwolnieniem z pracy nędzą.

Krwawa bójka.

W restauracji raniono ciężko b. prezesa Zw. Inw. Woj. Kulisia.

W ub. piątek w godzinach popołudniowych pomiędzy znajdującymi się w restauracji przy ul. Panny Marii 10 gośćmi: Wacławem Kulisiem (Kozarowa 3), Marianem Sitkiem (Złota 73), Ignacym Szymańskim (Młynarska 10) i Stanisławem Ostrowskim (Kościuszki 58) z nieustalonych powodów wynikła sprzeczka, która wkrótce przeistoczyła się w bójkę.

Podczas zaciętej bójki b. prezes Zw. Bronisława Szyjevska i Józef Włodarek

związani, że ślub ich odbędzie się dnia 22-go b. m. w Krakowie w Kościele Katedralnym w Warszawie 1921

Teatr „Nowości”
Izba Aleja 12.
Od niedzieli dn. 19 do środy 22 września r. b. włącznie.
Ceny miejsc zwykłe.

Na ekranie: Na otwarcie sezonu jesiennego dajemy film o niebywałych zderzeniach batalistycznych z Wielkiej Wojny p. t. **Zmierzch Czerwonych Bogów (Bitwa nad Sommą)**.
I przed tą ręką skazaną na wymarcie Wielka tajemnica czerwonego zachodu i p. r. z ręką jego białego człowieka Aktów 18. W roli głównej **Richard Dix**.
Bajecznie widowiskowy i wzruszający obraz, który pozostawia w pamięci i sercu widzącego.

Na scenie: Gościnne występy znakomitej śpiewaczki primadonny teatru „Nowości” w Warszawie artysty teatru No- **Adausza Pilarzkiego** w Warszawie w Warszawie. **sketch w 1-ym akcie**.
opracz występów solo wch będzie odegrany w soboty o 4, w dni zw. o 3 pp.

Inw. Woj. Kulis niewiadomo przez kto-rego z uczestników bitki został uderzony dużym kullem w głowę i doznał głębokiej rany. Ranionego w stanie ciężkim przewieziono do szpitala Panny Marii, policja zaś wszczęła dochodzenie.

Ważne dla pp. kupców i przemysłowców. Sekretarjat Stowarzyszenia Kupców Polskich w Częstochowie podaje do wiadomości pp. kupców i przemysłowców polskich, że stale codziennie udziela wszelkich po rad w sprawach podatkowych i odnoszących się do sposobu księgowania, jako też załatwia pisanie prób, podań i odwołań we wszelkiego rodzaju sprawach. Godziny przyjęć 5—7 popoł.

Kto uratował dzieci z zatrute zieleni? Proszeni jesteśmy o zaznaczenie, że troje dzieci z dzielnicy Kule, zatrute zieleni, uratował w szpitalu przy ul. Jasnej dr. Szaniawski, pierwsze zaś dziecko odwoził oso biście do szpitala żydowskiego dr. Franke, z powodu jednak odmowy przyjęcia dziecka w szpitalu żydowskim, zwrócono się następnie o pomoc do szpitala przy ul. Jasnej.

Zawody piłki nożnej. Dzisiaj, w niedzielę, o godz. 3 i pół po poł. na boisku miejskim „Zawodzie” odbędą się zawody w piłkę nożną między drużynami C. K. S. — „Victoria”. Ze względu na ostatnie wyniki obu drużyn, zawody te budzą wśród zwolenników sportu wielkie zainteresowanie.

Wagony kinowe w polskich pociągach. W Warszawie bawi przedstawiciel pewnego konsorcjum zagranicznego, które zamierza wprowadzić kinoteatry w pociągach, kursujących na dłuższych liniach. Obecnie toczą się rokowania w sprawie wprowadzenia wagonów kinowych na polskich liniach dalekobieżnych.

Kina wcześniej rozpoczynają seanse. We wszystkich kinematografach miejscowych zmieniły zostały godziny rozpoczęcia seansów, które od dzisiaj rozpoczynają się będą: w dniu powszednim o 5 ej, w soboty o 4 ej, a w niedzielę o 3 ej po poł., początek zaś ostatniego seansu codziennie o godz. 9 wieczorem.

Z kina-teatrów
Teatr „Odeon” wyświetla jeden z najspanialszych filmów doby obecnej p. t. „Tancerz mojej żony”. Są to dzieje tragicznych powikłań w życiu dzisiejszej kobiety, opanowanej szalem tańca. — W roli głównej uroczą Marię Corda. Na scenie występują nowozaangażowani artyści: znany częstochowianom, doskonały humorysta satyryk p. K. Bajon, tancerka charakter. p. Bei Andra oraz prolongowany humorysta p. W. Derbic.

Teatr „Nowości” demonstruje wielki film batalistyczny p. t. „Zmierzch czerwonych bogów”. Na tle pożogi wojennej, straszliwych bitew nad Somną rozgrywa się tragedia rasy, skazaną na wymarcie. W roli głównej R. Dix. — Na scenie występy nowozaangażowanych artystów warszawskich p. K. Horbowskiej, p. B. Romaniszyna, p. H. Orlikówny oraz p. T. Pilarzkiego z Krakowa.

Kino-teatr „Nowy” wystawia wielki i wspaniały film polski p. t. „Od kobiety do kobiety”. Treścią obrazu są dramatyczne dzieje miłosne, role główne zaś odtwarzają wybitni artyści warszawscy z Marcelo Palińskiego, Gromnicka, Węgrzynem i Mierzejewskim na czele. — Na scenie doborowy zespół artystów pod dyrekcją p. Otrebskiego wystawia farsę a ponadto daje rewiew humoru, śpiewu i tańca z udziałem p. Góreckiej, pary baletowej pp. Pawłowskiego i Lutówny, wyborowego komika i monologisty p. Wineckiego, występującego w charakterystycznym monologu tramwajarza oraz sympatycznej tancerki p. Czaplackiej, która tańczy z wdziękiem i werwą taniec hiszpański.

Kasa walut. W dniu 18 bieżącego oddział Częstochowski Banku Polskiego płać: dolar — 8 zł. 94 gr., frank francuski — 25 zł. 20 gr. za 100, frank szwajcarski — 173 zł. 85 gr. za 100.

Podziękowanie dla akademików

Zarząd Wystawy Rolniczo-Przemysłowej w Częstochowie wyraża niniejszem swe podziękowanie Częstochowskiemu Kole Akademików za zycielną współpracę studentów przy organizacji i podczas trwania wystawy. Z pracy akademików Zarząd był zupełnie zadowolony i stwierdza, że z powierzonych im czynności wywiązał się oni solidnie i sprawnie.
Zarząd Wystawy Rolniczo-Przemysłowej w Częstochowie
(-) HENRYK DROZDOWSKI. 6115

Częstochowa, dnia 16-IX-1926 r.

Zgnieciony młocarnią na śmierć We wsi Zwierzyniec 42-letni Franciszek Kozak, przewozić młocarnie, wskutek spłoszenia się koni został przygnieciony maszyną do słupa w płocie i doznał zgniecenia klatki piersiowej. Po kilku minutach Kozak wyzionął ducha.

Na domach muszą być numery policyjne Za nieposiadania numerów policyjnych na posesjach policja sporządziła szereg protokołów na właścicieli domów.

Nocleg z przeszkodami! Walka żony z sublokatorką męża! Ale gdzie torebkę ze srebrnym zegarkiem?
Zamieszkała przy ul. Piłsudskiego nr. 27 p. Józeta Kościńska jest człowiekiem wyjątkowo jak na obecne czasy gościnnym. Zaprosił on mianowicie na nocleg podróżną z Oświęcim niejaką Władysławę Koszele i co dziwniejsza rycerskość swą posunął do tego stopnia, że nietykoło zaofiarował jej nocleg zupełnie darmo, ale ponadto obiecał jej udzielić 5 złotych zapomogi na koszt dalszej podróży.

Młoda dziewczyna chętnie przyjęła nęcącą propozycję przygodnego filantropa. Tymczasem około północy sen jej zamącony został niespodzianym zajściem. Oto do mieszkania wtargnęła z hałasem żona p. Kościńskiego, która pobiła parasolką chwilową sublokatorkę, wyrzucając ją za drzwi. W pośpiechu dziewczyna zapomniała o torebce, którą pozostawiła w mieszkaniu.

W dniu wczorajszym poszkodowana Władysławę Koszele złożyła zameldowanie w policji o tem, że Józeta Kościński przywłaszczył sobie torebkę, w której znajdowało się 1 zł. 50 gr. w gotówce i srebrny zegarek. Sledztwo w tej noclegowo-romantycznej atherze prowadzi policja śledcza.

Nieuważny cyklista. Bender Arnold (Wieluńska 27), jadąc rowerem w I Alei, najechał na Janinę Dura ze Skierniewic. Policja spisała protokół na nieostrożnego cyklistę.

Ujęcie kieszonkowca. Jagielski Julian (Mała 7), będąc na Nowym Ryнку, poczuł nagle, że jakaś obca dłoń wyciągnęła mu z kieszeni srebrny zegarek. Jagielski zatrzymał jednak złodzieja, zegarek swój odebrał, poczem oddał kieszonkowca w ręce policji. Zatrzymanym okazał się znany złodziejaszek, Jan Glowacki (Bratnia 23), który też został aresztowany.

Dobra narzeczona dba o skarpetki narzeczonego
Chrabaszcz Józeta (Mokra 7) zameldowała policji, że ze straganu jej narzeczonego, Filipowskiego Leonarda, niewiadomy sprawca skradł 1 parę skarpetek. — Policja ustaliła, że tak ba-

gatelnej kradzieży dokonała niejaką Sołtyś Karolina (Ogrodowa 79), od której skarpetki odebrano i zwrócono parze narzeczeńskiej.

Z KRAJU

(-) **Okradzenie z akta do zdrowego w zegiestowie.** „Głos Narodu” donosi z Zegiestowa, że w nocy z dnia 14 na 15 b. m. niewydłędni dotychczas sprawcy włamali się do budynku zakładu zdrojo-wego, rozbili kasę i zabrali z niej 5 tysięcy zł. gotówką, w czem było 2,122 złotych funduszu składowego na budowę kościoła.

(-) **Krwawa zemsta wyda lonego woźnego.** Z Warszawy do noszą: Przed kilku tygodniami nieznaną sprawcy napadli na kantor towarzysztwa „Czystości” przy ul. Królowskiej 35 w Warszawie. Podejrzany o włamanie woźny tego biura — Franciszek Fihause został wydłędzony z biura, pomimo że twierdził, że on we włamaniu nie brał udziału.

Wczoraj o godzinie 1 w południe przybył on do kantoru i udał się do dyrektora zarządu — Zygmunta Zysa. Po wypowiedzeniu kilku słów, wydobyl nagle brauning i trzema strzałami położył dyrektora trupem. Kiedy dyrektor padł na ziemię, Fihause skierował rewolwer do sekretarza, strzelając kilkakrotnie, a kiedy ten padł nieprzytomny na ziemię, skierował sobie rewolwer do ust i ciężko się zranił.

Czytajcie i rozpowszechniajcie „GONIEC CZĘST.”

Po trzech tygodniach przerwy z powodu wyjazdu i gruntownego remontu maszyn, z dniem dzisiejszym tartak uruchomilem i nadal przyjmuję zamówienia z własnych i powierzonych materiałów. Dla mniej zamożnych roboty wykonuję na raty.

W. BADORA
ul. Zaczajszaka, tel. 4-54.

PRYWATNE LEKCJE Gimnastyki Rytmicznej
systemem Dalroze'a i J. POPARD rozpocz. 10-11 października rozpoczyna się kompleta dzieci w wieku od 5—7 lat. od 7—10 lat i od 12—12 oraz komplet pan. Informacje od 3—5 ul. Jasnogórska 12, m. 1.
udziela Z. WIGURSKA-FOLFASIŃSKA.

ZAPISY

uzupełniające na **ŻENSKIE KURSY DOKSZTAŁ. CAJACE** odbędą się w poniedziałek, dnia 20 i we wtorek, dnia 21 b. m. od godz. 6-jej do 8-jej wiecz. w lokalu Szkoły Powszechnej II Aleja Nr. 35 (drugie podwórze). 0117

OFIARY

Na bezdomne dzieci
Bezimiennie Zł. 3. 15 gr.
Na nędzę wyjątkową
Sędzia Ziemięcki Zł. 1.

GMINY, STOWARZYSZENIA I WŁOŚCIANIE!

Zaopatrzenie w najczystszy światła radioodbiornik, wtywni F. BŁACHOWICZ i SYN, w Częstochowie ul. Kościuski 8, tel. 268, i czerpiąc z niego do bezdennego kresu, jak z niewyczerpanego źródła—siejacy pokarm skarbku dziesięć epoki—chowający się w tym malutkim zaczerpionym instrumencie. Czerpiąc z niego ceny artykułów żywnościowych, przeprowadnie pogody, rozporządzenia Rządowe, wiadomości prasowe, odczyty dydaktyczne dla rolnictwa i t. p. włącznie z pięknem artystyczną muzyką i kołyszącą pieśnią całego świata. 0114

Prywatne Komplety Języka Angielskiego

rozpoczną się dnia 1-go Października r. b. pod kierunkiem P. J. A. Kowalskiego. Zapisy od 20 bieżącego od godz. 6—8 wiecz. pod wyżej wskazanym adresem. Dawnych uczni uprasza się o przybycie w pierwszych dniach zapisów, celem odpowiedniego przydziału. Warunki: wykształcenie przynajmniej 4-0 klasowe, 1 zł. — jedna lekcja, płatne z góry za miesiąc.

F. Witeszcak, prof. muz.

II Aleja Nr. 38.
Przyjmuje lekcje gry na fortepianie skrzypcach i wszystkich przedmiotów teoretycznych.

Nauka odbywa się według programu Konserwatorium muzycznego.

Nagrodzona Srebrnym Medalem na Wystawie Rolniczo-Przemysłowej w Częstochowie.

WYTŹWÓRNIĄ

Trykotaż, Pończochy i Rękawiczki
Feliksa Kowalskiego
Częstochowa, ul. Kościuski 23.

Poleca trykotaż, pończochy i rękawiczki wieloletnie na podszewce po cenach niskich. 1067

Choroby piersiowe są wleczalne!!!
Szczepicie się Swego Lekarza, a ten wam potwierdzi, że
„BALSAM THIOCOLAN AGE”
jest uznany środkiem przeciwko chorobom płucnym. Zalecony przez powagi lekarskie
„BALSAM THIOCOLAN AGE”
leczy: Bronchit, gruźlicę, kaszel kokliusz, ułatwia wydzielanie się płociny, wznawia organizm po ciężkiej chorobie, obniża temperaturę ciała. Sprzedają apteki. Skład: Włocławek, A. Gąsickiego w Warszawie.

ALEKSANDER DROB

LEKCJE GRY FORTEPIANOWEJ I TEORJI MUZYKI
JASNA-GÓRA, KLASZTOR. 5473

OKAZYJNIE DO SPRZEDANIA

umeblowanie biurowe po zlikwidowanym banku Zjednoczonym, a mianowicie: kasy ogniotwora, biurka, fotele, gabinet z meblami skórą obitych, lampy stołowe elektryczne, barjery, aparaty telefoniczne i t. p. Wiadomość u J. Weinstok
Aleja 32, Tel. 120. 3644

Kartofle z dostawą na miejsce od 10 metrów sprzedaje Folwark Łojki. Wiadomość Łojki sk. pocz. 59.

Przetarg na dzierżawę ogrodu.

Niniejszem ogłaszam przetarg na wydzierżawienie ogrodu warzywno-owocowego pow. 16368 m² przy nieruchomości Komendy Policji P. w Częstochowie na lat 5.
Prawo wyboru oferenta zastrzeżone. Blizszych informacji zasięgnąć można w Starostwie pokój Nr. 25, gdzie należy składać oferty w zapieczętowanych kopertach do 20 października r. b. Starosta.

Planino lub krótki fortepian ku sprzedaży w Gołcu pod „Planino” 3618
Okazyjnie do sprzedania fortepian Krótki, czarny w dobrym stanie I Aleja 5 m. 7. 3489

Profesor matematyki przyspasia do matury oraz do wszystkich klas szkół średnich z matematyki i łaciny, Kościuski 35 m. 6 II piętro. 3677
Tanio sprzedam plac pod dom i ogród z zasadzonymi kartoflami na Lisiech u wiad. Cmielów II Aleja 42 1076

Wynajmę 2 pokoje z kuchnią i utedyną nadająca się na pracownię lub skład Ogrodowa 27 m. 7 3678

Potrzebny chłojec do posług w domosć Skład Artystyczny III Aleja, 46 0118

Wypożyczalnia książek Aleja 52 otwarte codziennie i zł. nie siecznie 1070

Skradziono legitymacje kasy Chorych na imię Jan Kwaśniewski 209 8

Akuszarka jakubowska, przeprosiła się z kłopotem i przyniesie ci listy o 11 Aleja 165. Przyjmuję zamówienia i udziela porad dla niezadowolonych ustępowo 3599

Zgubiono książkę kasy Chorych na imię Stefana Starosty 3673
Zgubiono planino marki wiedeńskiej: Nowosia 3 dorca w Warszawie 3643
Przyjmę na stanje 2 uczni lub 2 uczennice Ciemna 31 Gopodarz